

پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد: پروانه خدادادی، ۱۳۹۹

اثربخشی درمان شناختی رفتاری (CBT) بر تنظیم شناختی هیجان، رگه‌های تاریک شخصیت و بهزیستی روانشناختی معنادان تحت درمان متادون مشهود

چکیده هدف از پژوهش حاضر اثربخشی درمان شناختی رفتاری (CBT) بر تنظیم شناختی هیجان، رگه‌های تاریک شخصیت و بهزیستی روانشناختی معنادان تحت درمان متادون مشهود بود. روش پژوهش نیمه آزمایشی از نوع پیش آزمون و پس آزمون با گروه آزمایش و گروه کنترل بود. جامعه‌ی تحقیق معنادان مراجعه کننده به مرکز ترک اعتیاد (پردیس نور) مشهود مقدس در سال 1398 بود که تعداد 40 نفر از معنادانی که واجد ملاک‌های نمونه‌گیری بودند، انتخاب؛ و 20 نفر به عنوان گروه آزمایش و 20 نفر نیز به عنوان گروه کنترل انتخاب شدند. ابتدا معنادان با استفاده از ابزارهای تحقیق و ملاک‌های ورود به گروه غربالگری شده و 40 نفر از آن‌هایی که از نظر مولفه‌های مورد نظر (تنظیم شناختی هیجان، رگه‌های تاریک شخصیت و بهزیستی روانشناختی) در سطح پایین قرار داشتند و واجد ملاک‌های ورود به گروه بودند، انتخاب شده و سپس با روش نمونه‌گیری هدفمند و با جایگزینی تصادفی در دو گروه 20 نفره تقسیم شده و بعنوان گروه آزمایش و گروه کنترل در نظر گرفته شدند. برای گروه آزمایش، جلسات درمان شناختی-رفتاری (ویلدرموت، 2008) اجرا گردید؛ درحالیکه گروه کنترل هیچ آموزشی دریافت نکرد. هر دو گروه نمونه قبل و بعد از مداخله، به سوالات پرسشنامه‌های پژوهش پاسخ دادند. ابزار پژوهش شامل پرسشنامه رگه‌های تاریک شخصیت (جاناسون و وبستر، 2010)؛ مقیاس بهزیستی روان شناختی ریف (1989) و مقیاس راهبردهای تنظیم شناختی هیجان (گروس و جان، 2003) بود. داده‌ها با استفاده از آزمون تحلیل کوواریانس چند متغیری تجزیه و تحلیل شدند. نتایج نشان داد که: درمان شناختی رفتاری بر مولفه‌های بهزیستی روان شناختی (استقلال) ($F=265/0$ ، $\eta^2=23/016$)؛ (تسلط بر محیط) ($F=32/831$)؛ (رشد شخصی) ($F=356/0$ ، $\eta^2=42/185$)؛ (ارتباط مثبت با دیگران) ($F=37/078$)؛ (هدفمندی در زندگی) ($F=513/0$ ، $\eta^2=86/943$) و (پذیرش خود) ($F=371/0$ ، $\eta^2=46/635$) اثربخش است. همچنین درمان شناختی رفتاری بر مولفه‌های رگه‌های تاریک شخصیت (ماکیاولیستی) ($F=286/0$ ، $\eta^2=31/248$)؛ (پسیکوپاتی) ($F=283/0$ ، $\eta^2=30/856$)؛ و (خودشیفتگی) ($F=357/0$ ، $\eta^2=43/331$) اثربخش است. و در نهایت درمان شناختی رفتاری بر مولفه‌های تنظیم شناختی هیجان ((ارزیابی مجدد شناختی) ($F=419/0$ ، $\eta^2=28/476$)؛ (بازداری بیانگر) ($F=18/863$)؛ (323/0= η^2) اثربخش است.

کلیدواژه‌ها: کلیدواژه‌ها: درمان شناختی رفتاری (CBT)، تنظیم شناختی هیجان، رگه‌های تاریک شخصیت، بهزیستی روانشناختی.

تاریخ دفاع: ۱۳۹۹/۰۷/۰۷

رشته‌ی تحصیلی: روان‌شناسی شخصیت

دانشکده: علوم انسانی

استاد راهنما: لیلا جوادی علمی

M.A. Thesis:

Effectiveness of Cognitive Behavioral Therapy (CBT) on cognitive emotion regulation dark personality traits and psychological well-being of methadone addicts.

The aim of this study was the effectiveness of Cognitive Behavioral Therapy (CBT) on cognitive regulation of emotion, dark personality traits and psychological well-being of addicts under methadone treatment in Mashhad. The research method was quasi-experimental pre-test and post-test with experimental group and control group. The research population of addicts referred to the Addiction Treatment Center (Pardis Noor) of Holy Mashhad in 1398 was selected from 40 addicts who met the sampling criteria; And 20 people were selected as the experimental group and 20 people as the control group. First, addicts were screened using research tools and criteria for entering the group, and 40 of them were at a low level in terms of the desired components (cognitive regulation of emotion, dark personality traits and psychological well-being) and met the criteria. They were selected, then selected by purposive sampling method and randomly divided into two groups of 20 people and were considered as experimental group and control group. Cognitive-behavioral therapy sessions were performed for the experimental group (Wildermott, 2008); While the control group did not receive any training. Both sample groups answered the questions of the research questionnaires before and after the intervention. Research tools include the Dark Traits of Personality Questionnaire (Johnson & Webster, 2010); Reef Psychological Well-Being Scale (1989) and Emotion Cognitive Regulation Strategies Scale (Gross and John, 2003). Data were analyzed using multivariate analysis of covariance. the results showed that: Cognitive-behavioral therapy on the components of psychological well-being (Esteghlal ($F = 23.01$, $\eta^2 = 0.265$)); (Mastery of the environment ($F = 32.831$, $\eta^2 = 0.309$)); (Personal growth ($F = 185/42$, $\eta^2 = 0.356$)); (Positive relationship with others ($F = 37.078$, $\eta^2 = 0.322$); (Purposeful in life ($F = 86.943$, $\eta^2 = 0.513$)) and (Self-acceptance ($F = 46.635$, 0.371). = η^2)) is effective. Also, cognitive-behavioral therapy on the components of dark personality traits (Machiavellian ($F = 31.234$, $\eta^2 = 0.286$)); (Psychopathy ($F = 30.856$, $\eta^2 = 0.283$)); And (narcissism ($F = 43.331$, $\eta^2 = 0.357$)) is effective. Finally, cognitive-behavioral therapy is effective on the components of cognitive emotion regulation (cognitive reassessment ($F = 28.476$, $\eta^2 = 0.419$); (expressive inhibition ($F = 18.863$, $\eta^2 = 0.323$)).

Psychological well-being.